

Sl. No. :

नामांक

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--

No. of Questions - 26

S-74-Sindhi (T.L.)

No. of Printed Pages - 7

माध्यमिक परीक्षा, 2019
SECONDARY EXAMINATION - 2019

सिन्धी
SINDHI
(Third Language)
समय : 3 $\frac{1}{4}$ घण्टे
पूर्णांक : 80

Tear Here

प्रश्न पत्र को खोलने के लिए यहाँ फाँड़े

TEAR HERE TO OPEN THE QUESTION PAPER

यहाँ से काटिए

نوت : سب سوال کرنے ضروری آهن.

नोट : - सभेडे सुवाल करणु जरूरी आहिनि ।

نوت:— سپ سوال کرن ضروري آهن.

هينهن تکري کي هئهي سوالن جا جواب ڏيو.

تلوار جو گهاو چئي سگهي تو هرزيان جو گهاو ميتجي نتو سگهي. جيندن کمان مان نکتل
تيرواهس نه تو اچي تيشن زيان مان نکتل آتا ۽ آتنا کتاء قهري اکر ٻه واهس کون ٿاون
سانين روچلداس سدانين هڪ سڀت تي زور ڏيندو هو رٽور کري پنهنجي هريمن کي چوندو
هو: ”زبيا روکو“، چيء کي روکيو. چيء يا زيان کي نه روکن کري تيرچي پٺائي سگهي
ٿي، خلم بري سگهن ٿا. دنگا ڦساد چزي سگهن ٿا.

- [1] متئين تکري جو سيرو (شريشک) لکو. (1)
- [1] زيان جو گهاو چونه ٿو ميتجي سگهي؟ (2)
- [1] سانين روچلداس کهڙي سکيا ڏني آ هي؟ (3)
- [1] دنگا ڦساد آکر جي معنی لکو (4)
- [1] متئين تکري جو سار لکو (5)

نَوْدُ : سभु سُوْوَالَّ كَرَّانَ جَرْسُورِيَّ آَهِينِي !

هئٺي يه ٹوکيرے خه پڏهي سُوْوَالَّ نِي جَا جَوَابَ ڏِيلَوَهُ —

تلવار جو ڇاڻ چو ڻي سدهه ثه، پار جُوبان جو ڇاڻ مېٽڃي ن ثه سدهه. جي ام کماان مان نیکیتال
تیڻ ڦاپسی ن ثه اچه تی ام جُوبان مان نیکیتال ڻلٽا ۽ ڦبٽا کڏا اے که هری اخبار پيچو
ڦاپسی کون ثا ورنی سانڊ رٽور ڦاپسی سانڊ ھيك سٽ ته ڙو ڻي ڻندو هو، ور ور کاره پهنجو
پرمي ڻو خه چو ڻندو هو: ”جٽا رٽوكو“ جٽا خه رٽوكيو جٽا ڦا جُوبان خه ن رٽوكان کاره
تيرڻي پٽدا ثي سدهه ثي، څو ڻي سدهه ثا. دنگا فساد چڻي سدهه ثا.

- (1) مथيره ٹوکيرے جو سيرو (شريشک) لیخو. [1]
- (2) جُوبان جو ڇاڻ چو ن ثه مېٽڃي سدهه؟ [1]
- (3) سانڊ رٽور ڦاپسی که ڻي سڀي آهه؟ [1]
- (4) دنگا فساد اخبار جي مانا لیخو. [1]
- (5) مथيره ٹوکيرے جو سار لیخو. [1]

[1]		ضد لکو، پسند	(6)
(6)	زیاد لیخو - پسند		[1]
[1]		صفت لکو۔ کتو	(7)
(7)	سیفعت لیخو - خटو		[1]
[1]		جنس بدليو۔ کان	(8)
(8)	جنس بدلیو - گان		[1]
[1]		عدد بدليو۔ پينسل	(9)
(9)	عدد بدلیو - پینسل		[1]
[1]		معنی لکو: جفاکشي	(10)
(10)	مانا لیخو : - جفاکشی		[1]
[2]		کالهائين جا گھٹا ۽ کھوا لفظه آهن	(11)
(11)	گالھاڻن جا گھٹا ۽ کھوا لفظه آهن		[2]
[2]	هيٺين اصطلاحن جي معنی لکي جملئي هر کم آيو (کي به)		(12)
	(i) سائين سائين ڪرن		(i)
	(ii) آنا ڪاين ڪرن		(ii)
	(iii) ڪند ڪند ڪرن		(iii)
	(iv) ڪبڌي وانگر چيڻ		(iv)
(12)	هئٺيٺن جي معنی لکو: (کي به)		[2]
	(i) سانڊ سانڊ کرڻ		
	(ii) آناڪاٻاني کرڻ		
	(iii) خونڊو خونڊو کرڻ		
	(iv) کُندو ڪندو کرڻ		
[2]	ڏکين اکرن جي معنی لکو: (کي به)		(13)
	(i) سياسي (ii) مرکزي (iii) آٿو (iv) بي باڪي		
(13)	ڈڀڍيٺن اخبارن جي مانا لیخو : (کي به)		[2]
	(i) سڀائي (ii) مركڙي (iii) ٻلڻو (iv) ٻهڻاڪي		
[2]	ضميرچاڪي ڇનبو آهي کولي سمجھايو		(14)
(14)	ڄڙمئير ڇاخه ڇڙبُو آهه ڦولے سامڙايو		[2]

- [2] (15) ساکی معني وارا ہہ (ہریاواچی) شبلکو (کی ہہ)
 (i) کل (ii) ڈاتار (iii) گئی (iv) پت
- (15) ساگری مانا وارا بُ بُ (پर्यायवाचی) شब्द لیخو (کے بی بُ)
 (i) کل (ii) ڈاتار (iii) گیٹی (iv) پاتی [2]
- [10] (16) مضمون لکو: (انکل 200 لفظن ۾) کنهن ہہ هک تي.
 (i) ووت ۽ راجنیتی
 (ii) صفائی ایسیان
 (iii) سنتویت ڏینهن
 (iv) موبائل فون جو وندزرواہو [10]
- (16) مضمون لیخو (انٹیکل 200 لفظن میں) کنھی بی ہیک تے ।
 (i) گوٹ اے راجنیتی
 (ii) سफراۓ ابھیان
 (iii) سینثیت ڏیہ
 (iv) موبائل فون جو وندزرواہو
- [5] (17) پنهنجی ساهیزی / دوست کی گرمیں جی چئین
 ہ کنهن اتهاسک جگہ تی گھمن لا ۽ نینبدڙیندی خط لکو.
 یا
 انکوں جی برنسپیال کی بیماری ۽ جی حالت ہن
 ڏینهن جی موکل لا ۽ درخواست لکو.
- (17) پہنچے ساہنگی / دوست خے گرامیونی جی ٹھوٹیونی میں کنھی اتیہاسیک جگاھی تے ڈھونڈن لایا
 ڈیندے ڪھتو لیخو । [5]
 یا
 سکول جے پرنسپل خے بیماریاں جے ہالات میں ٹینی ڈیہنی جی موکال لایا دارخواست لیخو ।

[5]	توهانجي هاستل مان تو هانبوريوس چوري ٿيڻ جي رورت واسطيدار آفيسركي درج ڪرايو.	(18)
(18)	تباڻا جو هاؤستيل مان تباڻا جو پرسچو چوري ٿيڻ جي رورت واسطيدار آفيسركي درج ڪرايو -	[5]
[4]	حوالو سمجھايو	(19)
	”سرٽئِي، هم جيٽدانهن نهار اوڏاندڙ اوٽ موت جو قانون ڏسٹ هم ايندو:- يا ”امريڪوان الائني ڪنهنجي يا ڪي تو ڏي“	
(19)	هવالو سمجھايو :- ‘سُڻيٽي ام مئ جو ڦاڻا هن نهار اوڻا هن ڦاڻا هن جو کانون ڈسٽان مئ ڏندو’ يا ‘امڻدي ٻڌڀان املا ام ڪنڊ جو ڻا هن ڻا هن’	[4]
[2+2+2=6]	هيٽين مان کن به ٽن سوالن جا جواب لکو: (30-40 لفظن هم) (i) ترتيب سان ٻڙهن سان کهڙا سُنا فا ئدآهن. (ii) رکشي ڪي نيشن زمانی جا کهڙا اقائد انتاولن؟ (iii) شگور هڪ شريٽ ساهتيكار هو سو ڪيشن؟ (iv) دُلهه، کهائي هم آمان بابت ويچار لکو؟	(20)
(20)	هئٽين مان کنی ڪي ترین سوچا لئي جا جواب لىخو: - (30-40 لفظن مئ) (i) ترتيب سان ٻڙهن سان کهڙا سُنا فا ئدآهن? (ii) رکشماني ام خو نئي جمادا جا کهڙا کا ڦادا نथا وئي? (iii) ٽڳوچه هڪ شريٽ ساهتيكار هونه سو ڪيشن? (iv) سوچه هڪ شريٽ ساهتيكار هونه سو ڪيشن?	[2+2+2=6]

[6] (21) مُلھے کھائی توہانکی کتیری قدر وئی کولی لکو؟
پا

(سفر، کھائی پنهنجی لفظن ه کولی لکو؟

(21) مولھ کھائی تباہانہ کے تیرے کدھر واری خوالم لیخو؟ [6]
�ا

‘سفر’ کھائی پہنچے لفظ نمیں خوالم لیخو :-

[4] (22) ‘تی چارتی، ایکانکھی جی لیکک منگھارام ملکاٹی جو بھچیہ لکو.
پا

سذری آتمجندائي جی جیوین کولی لکو؟

(22) ‘تی پارٹی’ اکانکھی اے لے خاک مانگارام ملکاٹی اے پاریچیہ لیخو؟ [4]
यا

سوندھی عتماندائي جی جی واری خوالم لیخو ।

[4] (23) بیت جو مطلب لکو:
(i) هت فکر جو فسانو، هت زر جوئی زمانو،
هت کرتون هوخزانو، هی مال ویوته چاتیو.
پا

یونیدی، یونیدی رام شہر بُر، کری گولها تدی موت خاص خبر،
آهي ذات آها هک ساہبی ہر، ان ذات جا روپ هزار ڈنم.

(23) بیت جو متلکو لیخو :- [4]

(i) ہیت فکر جو فسانو، هت زر جوئی زمانو،
هت کرتون هوخزانو، هی مال ویوته چاتیو۔

या

دھوندے دھوندے رام شاہر اے برس، کرے گولہا لادھی میں خاس سخبار، آہے جاتا تھا ہیک ساگر پر عن جات جا
رُپ هجڑا ڈھوندنا

[2+2+2=6] (24) هीئين مان کن به تن سوالن جا جواب لکو: انکل (30-40 لفظن مر)

(i) شاعر، ارجن شاد، آجزیل چمن کپی کيشن ٿوتاهن چاهي.

(ii) پارتو اسييه داتا کان ڪهڙو دان ٿو گهري؟

(iii) نارائڻ شيمام، سورته سان، ائڻن جيئن هائي، هر ڪهڙو سنديش ڏنو آهي.

(iv) ٻرو فيسر رام ٻنجوائي ايشورجي سروپ جو ڪهڙي نموني بيان ڪيو آهي؟ کولي لکو.

(24) هئليونि مان کيني بى ديني سुવالانى جا جواب لىخو:- (آटيكال 30-40 لفظن مئے)

[2+2+2=6]

(i) شاعر 'ارجمن شاد' ُعڃڏيال چمن خه کي او ثو ٿا هيون چاهي?

(ii) بھارتवासी दाता खां कहिंडो दान थो धुरे?

(iii) नारायण श्याम 'सूर, त साणु इं जीअं हाणे' में कहिंडो संदेश डिनो आहे.

(iv) प्रोफेसर 'राम पंजवाणीअ' ईश्वर जे सरूप जो कहिंडे नमूने बयान कयो आहे? खोले लिखो -

[6] (25) کوي ڪرشن راهي د، مأثهو منهنجي ملک جا، هر چاسمجها يو آهي؟ کولي لکو.
يا

کوي هري دلگير، گلن جي توکري، کوپتا ذريعي ڪهڙي سمجھائي ڏني آهي.

(25) کवि کृष्ण राहीअ 'माणहू मुहिंजे मुल्क जा' में छा समझायो आहे खोले लिखो। [6]
या

कवि हरि दिलगीर 'गुलनि जी टोकरी' कविता जरीए कहिंडी समझाणी डिनी आहे-

[4] (26) 'سُجَل سِرْسَت، جُونَي آهِيَان سُونَي آهِيَان مِجاچِيو آهي' کولي سار لکو.
يا

'قدرت وارا' بيت هر ڪشنچنڊ بيوس سر ششي ۽ جي سارا کيشن ڪيل آهي کولي سمجھابو.

(26) 'سَچَل سَرْمَسْت' 'جوई آهِيَان سُور్ءَي آهِيَان' में छा चयो आहे खोले सारू लिखो- [4]
या

'کुदरत वारा' बैत में 'किशनचन्द बेवस' सृष्टिअ जी साराह कींअ कई आहे खोले समझायो -

DO NOT WRITE ANYTHING HERE